



Sybrand van Haersma Buma:
„Het is moeilijk je eigen identiteit te bewaren als de gemeenschap wegvalt. In de grote stad ken je je buurman vaak niet eens. Mensen in de dorpen hier vragen zich af 'gaan wij dat ook meemaken'. Het is onze taak als politici mensen hun gemeenschap terug te geven. Maar tegelijk moeten we wel uit het raam blijven kijken. Meedoen in Europa. Limburg kijkt door zijn ligging al jaren over de grenzen heen. Die les kan de rest van het land van Limburg leren.”



Ger Koopmans:
„Ik was laatst in Moldavië, waar ze twintig jaar onafhankelijkheid vierden. Het hele land hing vol met EU-vlaggen terwijl het niet eens tot de Europese Unie behoort. En wij vegem met die vlag de vot af. Tegen al degenen die knôjje zou ik zeggen: ga eens naar Oost-Europa. Als je daar één keer bent geweest hou je wel op met klagen. De grote meerderheid in Nederland heeft het misschien slechter dan twee jaar geleden, maar de mensen hebben het nog altijd best goed.”



Raymond Knops:
„Toen ik nog wethouder was in Horst aan de Maas moest ik me in het college een keer buigen over een aanvraag voor bijzondere bijstand van iemand met een uitkering die een wasdroger wilde. Daar moest de gemeenschap maar voor opdraaien, terwijl die man niet wilde werken. Ik had zelf niet eens een wasdroger. Die tijd is dus voorbij. Voor sommige mensen zijn dat wellicht geen leuke verhalen. Als je echt wil werken, is er altijd wel wat te vinden.”

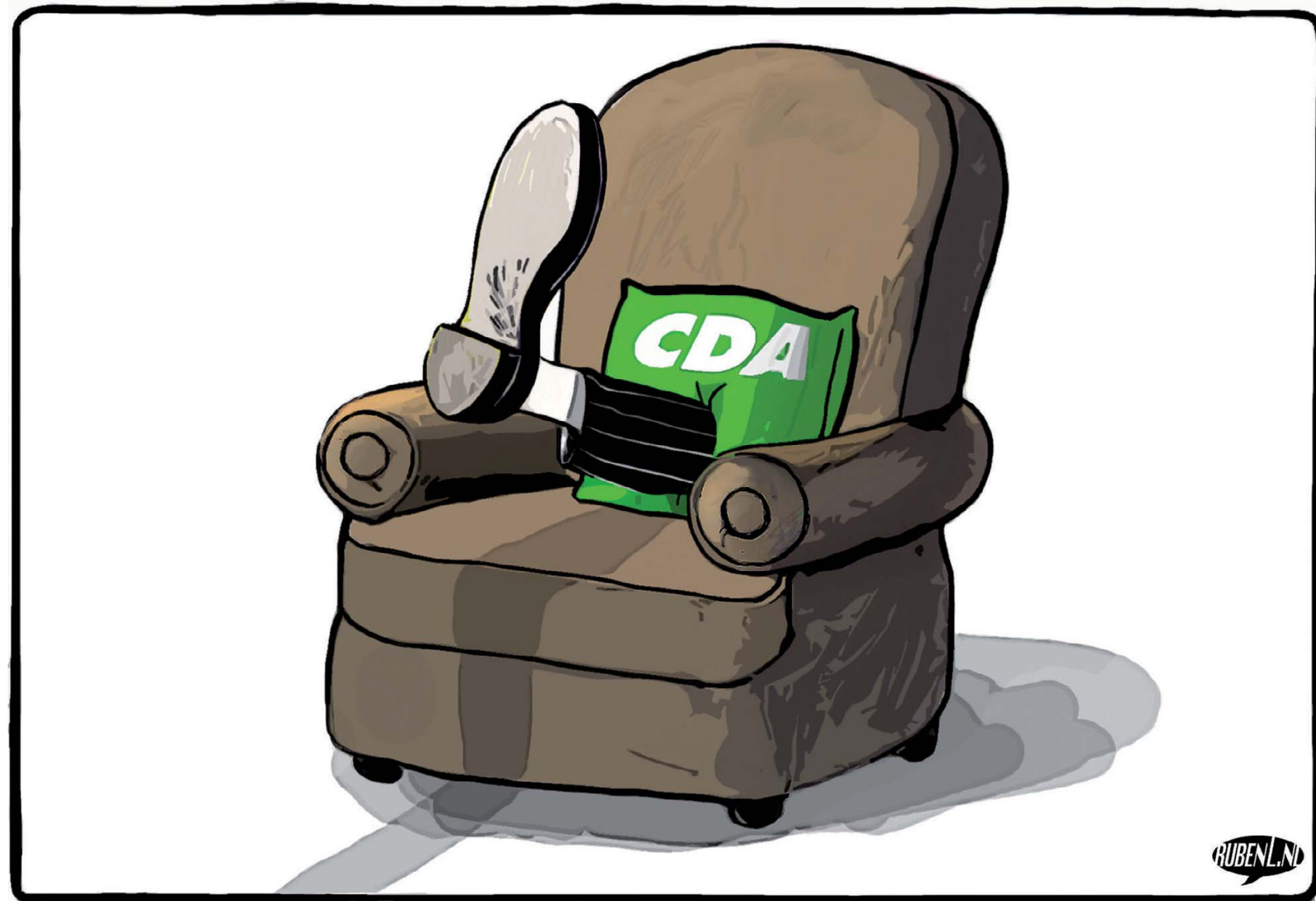
Waar zit het onbehagen?

Ook de politiek heeft 'het onbehagen' ontdekt. Waar komt de onvrede bij de burgers vandaan? En nog belangrijker: wat doe je eraan? Het CDA in Peel en Maas boog zich maandagavond samen met landelijke partijkopstukken over het vraagstuk.



door **Gertie Driessen**

Of het onbehagen in Peel en Maas is niet groot, ofwel de burger heeft er weinig vertrouwen in dat de politiek met een woord komt. 'Gewone' burgers zijn er nauwelijks op deze discussieavond van het CDA in Peel en Maas. Wel veel partijleden uit de hele regio. Inclusief landelijke kopstukken uit de Tweede Kamer: Raymond Knops. Ger Koopmans. En fractievoorzitter Sybrand van Haersma Buma. Die heeft net een bezoek gebracht aan het gemeenschapshuis in het dorp Grashoek en denkt daar één van de oplossingen te hebben gezien voor het grote onbehagen dat Nederland in zijn greep heeft. Gemeenschapszin. Iets voor je medemens over hebben. Van Haersma Buma is onder de indruk van de manier waarop de Grashoekenaren zich vrijwillig inzetten om hun dorp leefbaar te houden. „We zouden moeten kijken of dat in de steden ook kan. Het wil er bij mij niet in dat daar geen mensen zijn die de handen uit de mouwen willen steken. Dat daar geen gemeenschapszin is.” Het verlies aan gemeenschapszin, aan eigen identiteit, is volgens de landelijk fractievoorzitter voor een groot deel oorzaak van de gevoelens van onbehagen. Niet de economie. Want hebben de mensen het eigenlijk wel zo slecht?



Neem nou Kessel. Daar stemt een groot deel van de bevolking PVV. Allochtonen moet je er met een zaklamp gaan zoeken. Niemand in het Maasdorp die armoede lijdt. En toch is er dat onbehagen. Venrays raadslid Toon Loonen snapt er niets van. „Als ik met PVV'ers praat, zijn die helemaal niet zo negatief. Als ik op google Nederland intik, scoren we op tal van fronten hartstikke goed. En toch zijn we ontevreden. Waar zit dat onbehagen? Waar gaat het over?” Dat het CDA de mensen die het minder hebben niet meer zou kennen en geen zicht meer heeft op 'Piet de stucadoer', zoals in de zaal wordt gesuggereerd, bestrijdt Ger Koopmans stelligste: „Wij weten *verrekkes*

goed wat er onder de mensen leeft. Zitten bij jankende boeren aan tafel. Het is makkelijk om zoals SP-leider Emile Roemer te roepen 'ieder-een krijgt er wat bij'. Aan het einde van de dag kan hij de rekening niet betalen.” Dat Nederland op alle fronten de broekriem aan moet halen, willen we de rekening in de toekomst niet gepresenteerd krijgen, is voor het CDA zo klaar als een klontje. Maar hoe krijg je de kiezer die boodschap aan het verstand gepeuterd? Want die ziet dat (nog) niet. Dus zal de partij de boodschap duidelijker over moeten brengen. Scherper moeten focussen op wat een taak van de overheid is en wat de burger best zelf kan. Eigen verantwoor-

delijkheid blijkt bij het CDA hét te-verwoord als antwoord op de huidige problemen. De tijd van achterover leunen en verwachten dat de overheid maar alles regelt is voorbij. Op alle terreinen. Neem de WMO, die onbetaalbaar dreigt te worden. Waarom zou je als gemeente voor een douchebeugel moeten zorgen of voor hulp in de huishouding als ouderen dat best zelf kunnen betalen? En waarom mensen zo snel 'afschrijven'? „In Zuid-Limburg werken drie keer zoveel mensen op de sociale werkplaats als elders”, weet Ger Koopmans. „Vroeger was je 'eme pittige' als je wat drukker was. Nu heb je gelijk ADHD en krijg je een Wajong-uitkering.”

Naarmate de avond vordert, wordt ook het onbehagen bij de CDA'er zelf duidelijk. Blijkt dat het gedachtegoed aardig naar rechts is opgeschoven. Of misschien waren die opvattingen er altijd al, maar was het ten tijde van de coalitie met de PvdA *not done* ze te hardop te uiten. Als het gaat om zeggen waar het op staat, kan het CDA nog wat van Wilders leren, vindt wethouder Peter Fleuren van Peel en Maas. „We waren vanmiddag op werkbezoek bij DHL. Blijkt dat daar tweehonderd Duitsers werken, vooral uit de regio rond Düsseldorf. Die rijden elke dag dat hele eind op en neer. Maar als Nedcar mensen ontslaat, is niemand bereid vanuit Zuid-Limburg hier naar toe te ko-

men. Dat is te ver. Je mag van mensen toch verwachten dat ze enige arbeidsmobiliteit tonen. Dat moeten we gewoon hardop zeggen.” De reactie van Knops laat niks aan duidelijkheid te wensen over: „Trek die lui uit de kaartenbakken en zet ze op de velden.” Veiligheid is nog zo'n onderwerp waarover onbehagen bestaat en waarmee de PVV punten scoort. Raadslid Rudy Peeters uit Peel en Maas kan Wilders geen ongelijk even. „Ook ik erger me mateloos als iemand een delict pleegt en even later weer vrij rondloopt. En dan die discussie over privacy en camerabewaking door winkeliers. Als je steelt, verspeel je je recht op privacy. Die boodschap moeten we duidelijk uitdragen.”